N°. 47.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 14 JUNIJ.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelet op Z. M. besluit van 1 Augustus 1831, N°. 72, waarbij is bepaald dat de Dankdag of Godsdienstige viering der Overwinning van Waterloo, voortaan altijd op den derden Zondag der maand Junij zal plaats hebben, en willende de plegtige viering van dien dag, alsnu invallende op Zondag den 17den Junij aanstaande, helpen bevorderen en verzekeren.

Herinneren bij deze allen en een iegelijk, aan de bepalingen der wet van den 1 Maart 1815 (*Staatsblad N°. 21*), omtrent de viering der Zondagen, tevens ten einde op de daarbij vermelde strafbepalingen te attenderen.

BREDA, den 11. Junij 1849.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 10den Junij.

Frankrijk heeft een gevoelig verlies geleden; de maarschalk *Bugeaud* is heden ochtend bezweken. Onlangs door de heerschende ziekte aangetast, was hij reeds aan de betere hand, doch is ingestort, en zijn toestand sedert eergisteren steeds verergerd. De groote diensten, welke hij aan zijn vaderland als krijgsman, vooral in de Algerynsche oorlogen, bewezen heeft, en de omstandigheden, waaronder hij overlijdt, veroorzaken, dat zijn verlies een' bijzonder diepen indruk maakt. Niet alleen dat men zijn' raad en misschien ook daad noodig had bij de verwikkelingen in Italië, maar binnen 's lands was hij een der krachtige steunpunten voor de zaak der orde en der eeuwige beginselen, waarop elke geregelde maatschappij behoort te rusten. In den laatsten tijd had hij ook met vrucht de pen gebezigd, om die beginselen te verdedigen. Onder zijne krijgsbedrijven behoeft men slechts den slag van de Isly tegen de Maroccanen te herinneren, om hem als den grooten krijgsoverste in het licht te stellen.

De maarschalk was den 15den October 1784 te Limoges geboren, zijne moeder was uit een der aanzienlijkste Iersche geslachten. In 1804 trad hij als vrijwilliger in dienst bij de grenadiers der garde, en in 1805 ging hij bij het groote leger over; bij Austerlitz, werd hij korporaal; hij maakte de veldtogten in Pruissen en Polen mede, werd bij Pultusk zwaar gekwetst, bevond zich in 1814 in Spanje, alwaar hij tot kapitein bevorderd werd. In 1815 kolonel, streed hij aan de Italiaansche grenzen, en overdekte zich met roem. Van 1815 tot 1831 verwisselde hij den degen met den ploeg; hij oefende zich grondig in den landbouw en onderwees dien toen zelf aan zijne onderhoorigen. In 1831 werd hij tot afgevaardigde gekozen; en in 1836 opende zich voor hem zijne meer algemeen bekende krijgsmansloopbaan in het Algerynsche, die vooral schitterend was, nadat hij in 1840 tot gouverneur-generaal van die bezitting benoemd was, en eene ongekende veerkracht aan de zaken aldaar bijzette. Zoo juist was zijn plan van den slag aan de Isly beraamd, dat hij dit bij de uitvoering ook niet in het geringste behoefde te wijzigen. Zelfs ter beurze maakte zijn dood eenigen indruk.

— Vrijdag namiddag ten vier ure werd de lucht hier eensklaps sterk bewolkt en barstte een zware storm boven deze hoofdstad los, waarbij ongemeen groote hagelsteenen nedervielen, terwijl zware donderslagen werden gehoord; de regen duurde den geheelen avond voort. Sedert is de drukkende hitte der vorige dagen door eene fijne koude vervangen; men hoopt dat deze verandering van weersgesteldheid een gunstigen invloed zal uitoefenen op de heerschende ziekte.

— De regering heeft eindelijk den 9den dezer eene depêche van den generaal *Oudinot* bekend gemaakt, die den 4den dezer in den vroegen morgen uit de Villa Pamfili voor Rome is afgezonden, en waaruit blijkt dat de vijandelijkheden hervat zijn en de aanval op genoemde stad den vorigen dag begonnen was. In zijn rapport begint de generaal met te herinneren, dat sedert den 17den Mei de operatiën van het leger, ten gevolge van de door den heer *de Lesseps* begonnen onderhandelingen, gestaakt waren geworden; dat men echter gedurende dien tijd achtervolgelijk eenige belangrijke punten in de nabijheid der stad bezet, en alles voorbereid had voor het geval, dat de vijandelijkheden weder geopend zouden moeten worden. «Den 31sten Mei, dus vervolgt het berigt, had de heer *de Lesseps* met de Romeinsche bewindvoerders eene overeenkomst gesloten, die hij verlangde dat ook door mij onderteekend zoude worden. Maar de militaire eer, *zoowel als de inhoud mijner instructiën*, gedoogde niet dat ik mijn zegel hechtte aan eene overeenkomst, waarbij ons de intogt in Rome verboden werd. In mijne laatste depêche heb ik berigt dat ik reeds den 1sten Junij aan het driemanschap had doen zeggen, dat de door den heer *de Lesseps* mondeling toegestane wapenstilstand, 24 uren na mijne kennisgeving een einde zou nemen. Ik deed zulks regtstreeks aan al de vijandelijke voorposten weten. Op verzoek van den kanselier onzer ambassade stemde ik er in toe, om den regtstreekschen aanval op de stad tot den 4den uit te stellen; intusschen werd eene naauwere insluiting derzelve terstond noodzakelijk, om de loopgraven te kunnen openen. De bevelhebber der genie van het leger kon zijne werkzaamheden niet met kracht aanvangen, zoolang de vijand in het bezit was van de villa's Pamfili, Corsini en Valentini en van de kerk San Pancrazio, van waar hij die werkzaamheden kon belemmeren. Eene dier stellingen innemende, was men van zelf genoodzaakt ook andere achtervolgelijk te vermeesteren; en dit heeft werkelijk plaats gehad." De generaal geeft vervolgens een breedvoerig verslag van de verschillende gevechten, welke daarbij hebben plaats gehad, waaruit blijkt dat de Romeinen de genoemde positiën dapper verdedigd, en nadat dezelve ingenomen waren, herhaalde pogingen gedaan hebben om ze te hernemen, waarin zij echter niet geslaagd waren; dat de Franschen, ofschoon van de wallen der stad onophoudelijk op hen gevuurd werd, zich echter zorgvuldig van het beantwoorden van dat vuur onthouden hadden, om gestand te doen aan de belofte dat de stad zelve niet vóór den 4den zou worden aangetast; dat zij zich ook op den linker oever van den Tiber van eene stelling hadden meester gemaakt, en dat nog in den nacht door de Romeinen een uitval beproefd was om hen van daar te verdrijven, die echter verijdeld was geworden. Voorloopig wordt opgegeven dat het getal gekwetsten aan de zijde der Franschen 165 beloopt; dat der dooden wordt niet vermeld.

De Parijsche bladen deelen de hierboven vermelde overeenkomst mede, welke de heer *de Lesseps* den 31sten Mei met de driemannen gesloten en welke de generaal *Oudinot* geweigerd heeft mede te onderteekenen. Daarbij wordt bepaald dat de Fransche troepen hunne vijandelijke houding zullen opgeven, dat zij door de Romeinen als een bevriend leger zullen worden ontvangen, en, in overleg met het Romeinsch bewind, zoodanige kantonnementen zullen betrekken, als voor de verdediging des lands en voor hunne gezondheid het meest doelmatig zullen geacht worden, van welke echter de stad Rome in elk geval zal uitgesloten zijn; dat de Fransche bevelhebbers zich met de inwendige aangelegenheden des lands niet zullen bemoeijen, en dat de Fransche republiek het door hare troepen bezette gebied tegen elken vijandelijken inval waarborgt.

Het berigt dat de Fransche troepen de vijandelijkheden tegen de Romeinsche republiek hervat hebben, heeft de verbittering der bergpartij in hooge mate gaande gemaakt, en hare dagbladen voeren daaromtrent eene taal, welke in hartstogtelijke hevigheid alle denkbeeld overtreft. Een der meest gematigde van die bladen, de *National*, roept na de mededeeling van het berigt uit: «De misdaad is voltooid — het besluit van 7 Mei met voeten getreden — het woord van Frankrijk verbroken — onze eer bezoedeld — de revolutie verraden — de constitutie verscheurd!" De leden der bergpartij hebben eene verklaring uitgevaardigd, waarin zij het hervatten der vijandelijkheden eene misdadige schending der constitutie noemen, en aan het volk beloven dat zij hunne pligt zullen betrachten. Men ziet dan ook tegen morgen in de wetgevende vergadering de alleronstuimigste discussiën te gemoet, en houdt het voor niet onwaarschijnlijk dat een goed deel der meerderheid, welke gezind scheen om zich omtrent alle quaestien van binnenlandsche staatkunde, waar het de handhaving der maatschappelijke orde betreft, aan de zijde der regering te scharen, zich ter zake van het Romeinsche vraagstuk, waarbij het niet regtstreeks de belangen der maatschappij geldt, bij de oppositie zoude voegen, om de handelingen der bewindslieden af te keuren.

Voor het geval dat er pogingen mogten worden gedaan om de openbare rust te verstoren, zijn door de overheid uitgebreide maatregelen van voorzorg genomen.

— De Spaansche Regering moet aan de overige Katholijke Mogendheden verklaard hebben, dat de Spaansche troepen zich alleen naar Italië hebben begeven om voor de persoonlijke veiligheid van den Paus te waken; werden zij tot andere diensten geroepen, dan zou de Regering zich haasten hen te doen terugkeeren. — De Koning van Napels is den 28sten of 29sten Mei op het gebied van den Romeinschen Staat teruggekeerd, terwijl *Garibaldi* in het koningrijk Napels voorttrekt.

— Het door de Turijnsche bladen medegedeelde berigt van de overgave van Ancona aan de Oostenrijksche troepen, heeft zich tot dusverre niet bevestigd.

— Volgens een berigt uit Triëst van den 5den dezer, door de Augsburger *Allgemeine Zeitung* medegedeeld, was het fort Brandolo voor Venetie stormenderhand ingenomen, en had Chioggia verlangd te kapituleren.

Van den 11den.

De lang verwachte en gevreesde discussie over de gebeurtenissen te Rome, heeft heden in de wetgevende vergadering plaats gehad. De discussie is hoofdzakelijk gevoerd, van de eene zijde door den heer *Ledru Rollin*, van de andere door den president van den raad, den heer *Odillon Barrot*. De eerste begon met te verklaren, dat er van die gewigtige oogenblikken zijn, dat phrases nutteloos zijn geworden, dat de daadzaken te luide spraken; dat in strijd met de stemming der nationale vergadering van 7 Mei, volgens welke de Romeinsche expeditie niet langer aan het doel door de vergadering beoogd, zou afgeleid worden, was gehandeld; dat het Fransche bloed op nieuw had gestroomd; dat bij zoodanige feiten geen interpellatiën te pas kwamen, maar wel eene in staat van beschuldigingstelling, waarvan hij de acte overlegde, en dat wel tegen den President der Republiek en zijn ministerie, als zich hebbende schuldig gemaakt aan schending van de constitutie.

De heer *Odillon Barrot* daarop het woord opvattende, deed al dadelijk opmerken, dat men met dien eisch van in beschuldigingstelling de uitspraak eener vergadering vooruitliep, wier regtsmagt men alzoo te voren te kort gedaan had. Vervolgens heeft de president van den raad een overzigt van de gebeurtenissen en den toestand in de Romeinsche republiek gegeven, om te bewijzen dat het gouvernement steeds in den geest van de besluiten der nationale vergadering gehandeld had. Eerst nadat alle middelen van bevrediging waren uitgeput, had Frankrijk moeten besluiten het zwaard te trekken, om zijne staatkunde en de eer zijner wapenen te verdedigen. De rede van den heer *Odillon Barrot* heeft meer dan een uur geduurd en is even als die van den heer *Ledru Rollin* met eene betrekkelijke bedaardheid aangehoord. De zitting werd toen ruim een kwartier uurs geschorst.

Na de hervatting der zitting nam de heer *Ledru Rollin* andermaal het woord, poogde den indruk door de rede van den heer *Barrot* gemaakt, uit te wisschen, en eindigde aldus: «Ik herhaal zakelijk: Het is onwaar dat de nationale vergadering u geautoriseerd heeft om binnen Rome te trekken; het is onwaar dat de constitutie geëerbiedigd is. Neen, de constitutie is geschonden. Wij zullen haar door alle mogelijke middelen verdedigen, *zelfs met de wapenen.*» Deze woorden, welligt vooraf besproken, werden dadelijk door de linker zijde braaf toegejuicht, terwijl de regter zijde en de centrums opstonden om er tegen te protesteren; het rumoer was onuitsprekelijk; de president *Dupin* riep den spreker tot de orde, hetgeen den heer *Ledru Rollin* echter niet belette zijne tot gewapenden opstand aanzettende woorden te herhalen. De generaal *Bedeau* vroeg, wie de minderheid het regt gaf om de constitutie geschonden te verklaren; bij voor zich zou steeds de meerderheid gehoorzamen. De heer *Segur d'Aquesseau* verdedigde den president der republiek en het ministerie, en stelde de volgende orde van den dag voor: «De nationale vergadering hare goedkeuring hechtende aan de verklaringen door het gouvernement gegeven, en vol medegevoel voor onze dappere soldaten, gaat tot de orde van den dag over.»

De heer *E. Arago* wilde nog spreken; maar de heer *Thiers* merkte op, dat schoon het buiten het parlementair gebruik was de discussie te smoren, thans, nu er een beroep op de wapens was gedaan, het beneden de waardigheid der vergadering was te discussiëren. Eindelijk is eenvoudig tot de orde van den dag overgegaan, met 361 tegen 203 stemmen. De oppositie die tot nu toe slechts 182 à 183 stemmen had geteld, is te dezer gelegenheid tot over de 200 gestegen.

De rust is in de hoofdstad nergens gestoord; daartoe waren ook alle mogelijke voorzorgen genomen.

Vóór de zitting hadden de leden der linker zijde zich vereenigd en 135 hunner de akte van beschuldiging tegen het gouvernement geteekend.

— De geruchten liepen heden, dat er brieven uit Rome van den 5den en zelfs van den 6den waren; dat de Romeinen een krachtigen en bloedigen tegenstand boden. In de zitting heeft de minister van buitenlandsche zaken, de heer *Tocqueville*, de deswege gedane gezegden van den heer *Ledru-Rollin* gelogenstraft; desniettemin is het vreemd dat het gouvernement nog geen nadere tijdingen medegedeeld heeft, die het toch zeker kan ontvangen hebben.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 49,75; 5 pCt. 80,45; Rom. Leening 66¼.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 10den Junij.

Het overschot der Duitsche Rijksvergadering heeft den 6den dezer zijne zittingen te Stuttgart hervat. In plegtigen optogt trokken de leden van het raadhuis naar het hun ingeruimd gebouw der Statenvergadering, door eene deputatie uit de stedelijke regering begeleid, terwijl de burgerwacht onder de wapenen en in twee rijen geschaard stond. Honderd en vier leden waren tegenwoordig, toen *Löwe* van Calbe de zitting met dankerkentenis aan het gastvrije Schwabische Volk opende, later kwamen nog enkele anderen binnen. Een voorstel der commissie van dertig leden werd overwogen en nagenoeg eenstemmig aangenomen; het komt op de drie volgende punten neder: 1°, de door de Regeringen van Pruissen, Saksen en Hannover afgekondigde kieswet is nul en van geener waarde; 2°, iedere poging om die wet in Duitschland van toepassing te maken is als hoog verraad tegen de Souvereine Duitsche Natie aan te merken; 3°, aan de deelneming aan dit hoog verraad maken zich alle personen, inzonderheid alle burgerlijke en militaire ambtenaren schuldig, die op eenigerlei wijze tot uitvoering dezer kieswet medewerken. Vervolgens is ook, na verwerping van verscheiden amendementen, tot de benoeming van een Regentschap van vijf leden, tot op het tijdstip der optreding van een Rijksstadhouder, besloten. Nog dienzelfden avond zijn de leden van dat Rijksregentschap gekozen, en wel de heeren: *Raveaux* met 67, *Vogt* met 78, *Schüler* van Tweebruggen met 93, *Heinrich Simon* met 67, en *Becker* van Stuttgart met 56 stemmen.

Die revolutionaire besluiten der Vergadering hebben bij vele ingezetenen van Stuttgart hevige ergernis verwekt, en adressen waren in omloop om het Ministerie te verzoeken dat de zaal der Stendenkamer niet langer tot het houden der zittingen van de Rijksvergadering mogt worden ingeruimd.

Het zoogenoemde Rijks-regentschap te Stuttgart, heeft den 8sten dezer eene oproeping aan het Duitsche volk gerigt, waarbij het van zijne benoeming en aanvaarding van zijne taak kennis geeft. Het verklaart, dat het alles wil aanwenden, om den burgeroorlog af te keeren; doch dat, als men geweld tegen hetzelve wil bereiden, dat met geweld zal beantwoord worden. Het roept het leger en de beambten op, zijne bevelen te volgen, en het zegt ten slotte, dat het nog tijd is om door eigen krachten Duitschlands eenheid en grootheid te bevorderen, mits alle Duitschers het regentschap gehoorzamen.

Terzelfder tijd verscheen eene proclamatie van het Wurtembergsche ministerie aan het volk van dat land, waarin wordt te kennen gegeven, dat een zesde deel der Rijksvergadering naar Stuttgart overgebragt, aldaar de gewigtigste besluiten in weinige oogenblikken genomen en een regentschap benoemd heeft, dat zijne werkzaamheid begint met het bevel over allen Duitsche legers aan zich te trekken, en met de verzekering, dat het geen burgerkrijg wil; dat het niet te betwijfelen is, of het wil eerst Wurtemberg en daarna alle andere Duitsche Staten in een broederstrijd en de grootste verwarring storten. Het ministerie, alle beschouwing over de wettigheid van het bestaan van het Romp-parlement in 't midden latende, verklaart ten slotte, dat het aan het voorloopig regentschap het regt niet kan toekennen, zonder toestemming der Wurtembergsche regering, voor Wurtemberg geldige besluiten te nemen, en bepaaldelijk niet het regt, over Wurtembergsche oorlogs- en geldmiddelen te beschikken, en dat het deswege steunt op den geest van eer, en het pligtgevoel, die in het leger en de burgerweer van Wurtemberg heerschen. «Het leger en de burgerweer (zegt het ministerie) zullen hunne verpligting indachtig zijn, om de Staatsregeling te beschermen, den eerbied voor de wetten te verzekeren en de openbare orde en rust te handhaven. Vereenigd zullen wij er naar blijven streven, aan de Duitsche Staatsregeling en al wat het Duitsche volk daarvan hoopt, op wettigen weg, door uitvoerbare middelen, van kracht te maken."

De staatsraad en de commissie der burgers, zoo mede de opperbevelhebber en de bevelhebbers van de burgerweer hebben zich aan die verklaring aangesloten. Men houdt het er voor, dat daardoor het gevoelen van de meerderheid der afgevaardigden en van het volk van Wurtemberg is uitgedrukt; men wacht spoedig eene belangrijke zitting der afgevaardigden omtrent dit besluit der regering.

Terwijl alzoo het regentschap ter plaatse zelf waar het zetelt niet wordt erkend, meldt men uit Frankfort aan de *Köllnische Zeitung* dat het voorloopige rijksbestuur aldaar bevel zou gegeven hebben, om de leden van het regentschap in hechtenis te nemen. «Waarlijk, zegt genoemd blad, indien de zaak niet zoo hoogst ernstig was, dan zou men in verzoeking komen om haar belagchelijk te noemen. Twee regeringen in Duitschland, waarvan geene iets het minste in Duitschland te regeren heeft.

— De Aartshertog Rijks-stedehouder heeft den 10den dezer eene proclamatie aan het Badensche volk uitgevaardigd, waarbij hij kennis geeft dat de vereischte strijdkrachten tot onderdrukking van den opstand in Baden bijeengetrokken en op het punt zijn om in dat land binnen te rukken, en van zijne zijde nog eene laatste vermaning aan dat volk rigt om het niet tot het uiterste te laten komen, maar vrijwillig tot de orde terug te keeren.

— Te Frankfort waren eergisteren de kwartiermakers aangekomen voor de eerste Pruissische troepen, welke den 9den op hunnen marsch naar de Badensche grenzen aldaar verwacht werden. Aangaande de krijgsbewegingen tegen de opstandelingen behelzen de Frankforter bladen van den 9den niets bepaalds, zoodat het niet stellig blijkt of dezelve werkelijk reeds eenen aanvang genomen hebben. Bijzondere brieven uit Berlijn van den 9den dezer, van eene gewoonlijk goed onderrigte zijde afkomstig, melden thans als stellig dat de Koning van Pruissen in persoon het opperbevel over zijne troepen aan den Rhijn op zich zal nemen.

— De veldmaarschalk *Paskewitsch* heeft den 4den dezer uit Krakau eene proclamatie aan het Hongaarsche volk gerigt, waarbij hij kennis geeft dat het onder zijn opperbevel staande leger zich met de Oostenrijksche strijdkrachten vereenigd heeft om de wettige orde in Hongarije te herstellen, — dat hij dat land niet als vijand, maar als vriend en door deszelfs Koning geroepen, betreedt, en dat de bevolking, zoo zij hem als vijand mogt willen ontvangen, de gevolgen van zulk eene vermetelheid zal ondervinden.

Over de bewegingen der Oostenrijksche en Russische troepen ligt steeds een digte sluijer.

— Sommige Duitsche bladen behelzen een berigt uit Treviso van den 1sten dezer, volgens hetwelk Venetie zich in den morgen van dien dag bij verdrag zou hebben overgegeven, en de maarschalk *Radetzky* zelf aan het hoofd der Oostenrijksche troepen aldaar zou binnengerukt zijn. Die tijding schijnt ongegrond te zijn. Immers wordt uit Verona van den 1sten dezer gemeld, dat de maarschalk dien dag in gezelschap van den hertog van Parma aldaar is aangekomen; en in het Weener dagblad van Lloyd van den 6den dezer vindt men het volgende berigt uit het leger voor Venetie, *van den 4den dezer:*

«Men kan zich geen denkbeeld vormen van het geweldige vuur, dat dag en nacht tegen Venetie onderhouden wordt. Van de bouwvallen van Malghera en S. Giuliano dondert het Oostenrijksche geschut onophoudelijk tegen San Secondo en de oorlogsschepen die dat punt willen verdedigen. Bij Brondolo staat een ander korps en rukt des nachts langzaam tegen het fort voort, dat waarschijnlijk het lot van Malghera deelen zal. Voor Chioggia liggen bijna op een kanonschot afstands de oorlogsschepen, die elken nacht hunne sloepen tegen het land afzenden, en daardoor de strandbatterijen tot een onophoudelijk vuur noodzaken, waardoor tot dusverre geen

man gekwetst is, maar hetwelk ten gevolge heeft dat het den Venetianen aan ammunitie begint te ontbreken. Heden namiddag zal er een nieuwe aanval plaats hebben, om over de rivier de Brenta te trekken en eene vaste stelling voor Brondolo te erlangen. De vloot zal dien aanval van den zeekant ondersteunen."

NEDERLANDEN.

BREDA, den 13den Junij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Maandag is ingekomen eene Koninklijke boodschap ten geleide van een wets-ontwerp omtrent de heffing van de daarbij bedoelde buitengewone opcenten in de provincie Noord-Brabant, met de daarbij behoorende memorie van toelichting.

Nog is ingekomen eene missive van den Hoogen Raad der Nederlanden, waarbij kennis wordt gegeven van het overlijden van mr. *A. Z. Hanlo*, in leven raadsheer in dien raad, op 17 Mei jl., benevens eene aanbevelingslijst van zes kandidaten, ten einde daarop door de Vergadering bij het opmaken van de nominatie ter vervulling der door dat overlijden ontstane vacature worde acht geslagen. Op die lijst zijn gebragt de heeren mrs.: jhr. *G. A. Melort*, raadsheer in het provinciaal geregtshof in Zuid-Holland; *P. G. Sevenstern*, procureur-generaal bij het provinciaal geregtshof van Groningen; *J. B. van Son*, oud-minister voor de zaken der Roomsch-Katholijke Eeredienst; *H. H. Geradts*, vice-president van het provinciaal geregtshof in Limburg; *J. N. J. Heerkens*, kanton-regter te Zwolle, en *J. W. van Romunde*, raadsheer in het provinciaal geregtshof in N.-Holland.

Voorts heeft de heer *van Eck*, naar aanleiding van een onlangs in de dagbladen medegedeeld berigt, aan de vergadering verlof gevraagd om de volgende vragen op een nader te bepalen dag aan de Ministers van Oorlog en Marine te rigten:

«Of het waar is dat een algemeen geacht officier niet gedecoreerd is geworden, omdat hij eene beschouwing in een tijdschrift heeft geleverd, in strijd met de zienswijze der Regering.

«Dat andere officieren, die wegens langdurige en getrouwe diensten het eerst in aanmerking schenen te moeten komen, doch wier namen in het verleden jaar gevonden werden op een adres, waarbij de Koning werd verzocht den toenmaligen Minister van Justitie het door dezen verlangde ontslag niet te verleenen, om die reden niet zijn gedecoreerd, en evenmin de zoodanigen die dat gedrag hebben goedgekeurd.

«Of het het voornemen is van de Ministers van Oorlog en Marine om tegen te gaan èn door onthouding van eerbetoon of promotie, òf op eenige andere wijze te beletten de uiting der gevoelens omtrent politieke of krijgskundige onderwerpen door officieren van het Nederlandsche leger, wanneer die gevoelens in strijd zijn met de denkwijze van het gouvernement."

Dat verzoek is, na eene korte discussie, waarin de heeren *Sloet tot Oldhuis*, *van Eck* en *Thorbecke* het woord hebben gevoerd, in stemming gebragt en met 48 tegen 4 stemmen beslist dat het gevraagde verlof niet zou worden verleend.

Voor het verleenen van het gevraagde verlof hebben gestemd de heeren: *Westerhoff*, *Wijnaendts*, *van Doorn* en *van Eck*.

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal zal heden middag ten 1 ure weder bijeenkomen.

De afdeelingen van de Tweede Kamer zijn gisteren vergaderd geweest over het wets-ontwerp betrekkelijk de kroondomeinen. Men verzekert, dat het wets-ontwerp tot regeling van het inkomen der Kroon, thans bij de Tweede Kamer aanhangig, bij de leden dier vergadering over het algemeen met veel genoegen is ontvangen.

In artikel 1 van het bij de Tweede Kamer ingekomen ontwerp van wet, *tot voorziening omtrent de Kroondomeinen*, worden de goederen, tot kroondomeinen door Koning *Willem II* in 1848 aan den Staat teruggeven, opgesomd. Art. 2 bepaalt dat de Koning de inkomsten dezer domeinen geniet en de daarop drukkende lasten draagt. De kroondomeinen zijn, luidens art. 3, onvervreembaar; echter met eenige uitzondering, in art. 4 vermeld, en worden beheerd door eenen administrateur, door den Koning te benoemen.

— Bij het ontwerp tot heffing van provinciale opcenten in Noordbrabant, wordt voorgedragen het navolgende eenig artikel:

«Voor het geheele tijdvak, waarover dat noodig zal zijn, voor de provincie Noordbrabant, wordt bekrachtigd de heffing:

«*a.* van *twee* buitengewone opcenten op de grondbelasting en op de personele belasting, voorgedragen door de Staten van de provincie Noordbrabant bij besluit van den 9den Julij 1844, goedgekeurd door Koninklijk besluit van den 2den April 1845, n°. 55, om te strekken tot dekking der rentebetaling en aflossing eener geldleening van *f* 300,000, tot verbetering van wegen en waterleidingen; en

«*b.* van *eenen* buitengewonen opcent op de grondbelasting en op de personele belasting, voor de rentebetaling en aflossing van de geldleening van *f* 200,000, waartoe de Staten van Noordbrabant den 10den Julij 1848 hebben besloten, tot het verder voortzetten der verbetering van wegen en waterleidingen in die provincie."

— Z. M. de Koning is Zondag avond, en H. M. de Koningin met de jonge Prinsen Maandag, uit de residentie naar het Loo vertrokken, tot bijwoning der feesten, die aldaar zullen worden gehouden.

H. M. de Koningin-Moeder heeft eene som van *f* 2500 ten behoeve der noodlijdende te Grafhorst geschonken.

— Gisteren morgen is Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden aan boord van Zr. Ms. stoomschip *Cycloop* uit Engeland te Hellevoetsluis gearriveerd en is kort daarop naar 's Hage vertrokken.

— Z. M. heeft den heer *van Oordt*, eersten ingenieur bij de marine, tot kommandeur van de orde der Eikenkroon benoemd.

— Uit Delft wordt gemeld, dat aldaar dagelijks voorwerpen voor de tentoonstelling aankomen. Reeds zijn vele fraai bewerkte meubelen aanwezig, uitmuntend glaswerk, vuurhaarden, brandkasten, schoone geweven stoffen, grof en fijn ijzerwerk. De lokalen voor de tentoonstelling bestemd, zijn bijna geheel in gereedheid. Men verneemt, dat er meerdere stukken aanwezig zullen zijn dan op de laatste tentoonstelling te Utrecht; de ruimte tot plaatsing voorhanden is allezins voor eene uitmuntende verdeeling der voorwerpen geschikt, en er is geen twijfel aan, of het geheel zal een schoon en bevallig schouwspel opleveren.

— Men verneemt, dat het aantal buitenlandsche turfgravers en grasmaaijers hier te lande dit jaar veel minder is dan vroeger. De vermoedelijke oorzaak hiervan is Duitschlands verwarde toestand, waardoor ook vele rustige burgers onder de wapens staan, of niet van huis durven. Dit geeft den inlandschen arbeider gelegenheid, zich meer en meer op werkzaamheden toe te leggen, die tot dusver meestal door vreemdelingen werden verrigt.

— In den nacht van den 6den op den 7den Junij, zijn door het breken van een gat in den muur, ontvreemd, uit den kelder der woning van de weduwe *Jacobus van Oirschot* te Sprundel, twee buile brooden, omtrent zes zakken aardappelen, zoogenaamde zaaijers, roode en lange witte pillen door elkanderen gemengd, zes halve Ned. ponden boter, een en een half pond spek en twintig halve Ned. ponden havergort.

Den 6den Junij zijn uit eene arbeiderskeet te Middelveld, onder Made en Drimmelen, ontvreemd, vier beddenlakens gemerkt *C. v. B.*, een dito gemerkt *C. T.*, een dito gemerkt *J. B.*, een dito gemerkt *A. D.*, een dito gemerkt *J. T.*, twee linnen hemden, vier linnen zakken, drie bonte hemden, vijf hartslederen mansbroeken, twee blaauwe lakensche pittelaars, zes paar schoenen, vier paar sokken, een paar koussen, twee en zeventig ponden spek; drie aarden boterpotten elk gevuld met zeven ponden boter, een roode aarden pot met zeven ponden boter, twee houten tonnetjes elk met zeven ponden boter, achttien roggenbrooden van vier ponden elk, en drie flesschen jenever.

Bij onderscheidene vonnissen der Arrondissements-Regtbank te Breda, van den 8sten Junij, zijn veroordeeld:

Adrianus Reijntjes, linnenwever te Baarle-Nassau, tot eene maand gevangenzetting en acht gulden boete, ter zake van moedwillige mishandeling.

Matheus de Bruin, schippersknecht, wonende te Leur, tot vier jaren gevangenzetting en *f* 200 boete, ter zake van het herhaaldelijk mishandelen van zijne huisvrouw en kind.

Franciscus Snoeren en *Johannes Tempelaars*, arbeiders te Oosterhout, de eerste tot zes, de tweede tot drie dagen gevangenzetting, ter zake van eenvoudige diefstal.

Johanna Brouwers, Huisvrouw van *Johannes Kools*, arbeidster te Etten, tot drie dagen gevangenzetting, ter zake van veldstroperij.

Marijn van Beers en *Gerardus Peijs*, arbeiders, wonende te Etten, de eerste tot zes de tweede tot drie dagen gevangenzetting, ter zake van houtdieverij.

— *Schijndel, 4 Junij.* In den nacht van 3 op 4 Junij, werd in deze gemeente de bijenhal van den bouwman *Peter Verhagen* bestolen. De heer burgemeester *Verhoeven*, van dezen diefstal onderrigt, begaf zich, zoo als gewoonlijk, zelfs naar de plaats, waar de diefstal gepleegd was, deed in den omtrek alle mogelijken nasporingen, en vond, dank zij zijner onvermoeide navorschingen, spoedig de sporen van den dief.

Eene naauwkeurige huiszoeking, werd vervolgens door ZE. gedaan ten huize van den bijenhouder *Martinus van Schaik*, waarvan de uitslag was, dat genoemde bijenhouder dadelijk aangehouden en naar 's Hertogenbosch is opgezonden.

— De *Utrechtsche Courant* deelt berigten uit Curaçao, tot 5 Mei, mede. Dien morgen waren 101 rouwschoten gedaan, op het ontvangen der tijding van het afsterven van Koning *Willem II*. Den volgenden dag zou de eedsaflegging door de schutterij, militairen en ambtenaren plaats hebben.

Een van Sint-Domingo aangekomen vaartuig had de tijding van eene volkomen nederlaag der Haytiaansche krijgsmagt aan de grenzen overgebragt. De generaal *Santana* heeft, met eene legermagt van niet meer dan achthonderd man, deze overwinning behaald. De Dominicanen hebben geen kwartier verleend, derhalve zijn geene krijgsgevangenen gemaakt, maar een aantal dooden (naar verschillende opgaven van zeshonderd tot duizend) is op het slagveld gebleven. Ook zijn drie generaals en vele officieren van de Haytianen gesneuveld. De Dominicanen hebben woedend gevochten, want ziende dat zij in een geregeld gevecht niets tegen de overmagt zouden uitvoeren, wierpen zij de geweren weg en vielen met bijlen en sabels aan; dit bragt verwarring in de gelederen der Haytianen, die zich dadelijk verstrooiden, al hunne bagaadje en vijf stukken veldgeschut achterlatende. Na in den terugtogt de stad Azua verbrand en in een puinhoop veranderd te hebben, trokken zij over de grenzen op het Haytiaansch grondgebied terug.

— Door eene vriendelijke mededeeling, zegt de *Amsterdamsche Courant*, zien wij ons in staat gesteld, onzen lezers aan te bieden de volgende indeeling der officieren, die tot de expeditie naar Balie zijn aangewezen:

Staf: generaal Michiels, adjudant, Uhlenbeck en Ardesch; genie overste Dibbetz; artillerie overste Meiss; chef van den staf, overste de Braun; geneeskundige dienst, overste Nassing.

Landmagt: 2de luitenant Stein en 30 man kavalerie.

3de bat. inf.: overste Polaux, majoor Libourel, 2de luit.-adj. Eschauzier, betaalm. 1ste luit. La Gerdt Dellie. — 1ste komp. (Europeanen): kapit. Macdonald, 1ste luit. Schimmelman, 2de luit. Camauer en Heemskerk; 2de komp. (Afrikanen): kapit. de Braun, 1ste luit. de Seyff, 2de luits. Hardenberg en Daniels; 3de komp. (Javanen): kapit. Schilkens, 1ste luit. van Biezen, 2de luits. Trappé en Ege; 4de komp. (idem): kapit. Maier, 1ste luit. Rijks, 2de luits. Bijl de Vroe en T. N. Schröder; 5de komp. (idem): kapt. Nack, 1ste luit. Willemse, 2de luits. Pantekoek en Booy; 6de komp. (Europeanen): kapit. van Houten, 1ste luit. van Golstein, 2de luits. Moorrees en C. L. Schröder; 7de komp. (Afrikanen): kapit. Schukking, 1ste luit. Hendriks, 2de luits. Grolman en Westenberg.

5de bat. inf.: luit.-kol. Helbach, maj. Roque, luit.-adj. de Neve, betaalm. de Sturler. — 1ste komp., kapit. Schultze, 1ste luit. ...., 2de luits. van Ooijen en Termijtelen; 2de komp., kapit. Poolman, 1ste luit. de Neree, 2de luits. van Ougt en Kress; 3de komp., kapit. Engelenburg, 1ste luit. van den Berg, 2de luits. van Ooijen en Struike; 4de komp., kapit. Schawb, 1ste luit. Schoemaker, 2de luits. Loggere en Meijer; 5de komp., kapit, Kress, 1ste luit. Daniels, 2de luits. de Neree en d'Harvant; 6de komp., kapit. Sorg, 1ste luit. ..... 2de luits. Keuning en van Egten.

7de bat. inf.: luit.-kol. le Bron de Vexela, majoor. Hemmes, luit.-adj. IJske, betaalm. Prins. — 1ste komp., kapit. Happé, 1ste luit. Raat, 2de luits. Recke en Derens; 2de komp., kapit. Dessart, 1ste luit. Barberino, 2de luits. Luiks en Veenhuizen; 3de komp., kapit. Buis, 1ste luit. van Zee, 2de luits. Saueressig en Hecler; 4de komp., kapit. Boon, 1ste luit. Crena, 2de luits. Heyligers en Harmoe; 5de komp., kapit. Hachez, 1ste luit. Camphuis, 2de luits. Nieborg en van Eugen; 6de komp., kapit. Wolweber, 1ste luit. Haan en Strengaarts, 2de luit. Moltzer.

13de bataillon infanterie: luit.-kol. van Swieten, majoor Sorg, luit.-adj.

Bouveroy, betaalm. de Groot; — 1ste komp., kapit. Smets, 1ste luit. Giltay, 2de luits. Hofman en Bauer; 2de komp., kapit. Smit, 1ste luit. van Rijn van Alkemade, 2de luits. Smets en Prager; 3de komp., kapit. van Hamel, 1ste luit. Steenmeijer, 2de luits. Donleben en Cochius; 4de komp., kapit. Vorstenbos, 1ste luit. de Val, 2de luits. Oderschriek en Smets; 5de komp., kapit. Reiger, 1ste luit. Penning Nieuwland, 2de luits. Schaak en Kriesveld; 6de komp., kapit. van Welie, 1ste luit. Rappard, 2de luits. Frowein en Fritzen; 7de komp., kapit. Crena, 1ste luit. van Swieten, 2de luits. Bourcoerd en Stek.

Artillerie: majoor Kuik, luit.-adj. Selig; — 2 komp. 6 ℔, kapit. Kellerman, 1ste luits. Sikkens en Casembroot, 2de luits. de Mol van Otterloo, Schellenbach en Nidek, 4 kanonnen, 4 houwitzers; 3de komp. 3 ℔, kapit. van Maanen, 1ste luit. Moerman, 2de luits. de Haan en Eekhout, 4 kanonnen, 2 mortieren à $11^{1}/_{2}$ duim; belegeringspark: kapit. Alberti, 1ste luits. Kremet, Korter en Kuski, 2de luits. Kuipers en Niemandsverdriet, 4 mortieren à 20 duim, 4 dito à $11^{1}/_{2}$ en 2 lange houwitzers à 15 duim.

Genie en Sappeurs: éène komp.: majoor Steinmetz, luit.-adj. Bouwerisch, 1ste luits. Hayting, Deeleman en Bleckman, 2de luit. Egter van Wissekerke.

300 Man hulptroepen, 2000 koelies; betaalmeester Grouw.

Verder zijn nog bij den staf: ritm. von Stampa, kapit. Staring, 1ste luit. van Weddingen, intendant, 2de luit. asp. int. van Ooiterom, de heer van Haviterp, auditeur-militair.

Uit een verslag door het hoofd-bestuur der maatschappij tot verzachting van het lot van behoeftige kraamvrouwen en hare pas geboren kinderen in de provincie Noord-Brabant, onder de bescherming en begunstiging van Hare Majesteit de Koningin-moeder der Nederlanden en onder voorzitting van mevouw *M. Borret*, geb. *Vermeulen*, echtgenoot van Zijne Exc. den heer staatsraad gouverneur der provincie, omtrent den toestand der maatschappij bij het einde van het *twintigste* jaar van haar bestaan opgemaakt, blijkt onder anderen: dat door deze edele en menschlievende inrigting in een tijdvak van twintig jaren 6032 vrouwen en kinderen door het uitreiken van volledige pakjes goederen zijn bedeeld geworden, en aan 6356 vrouwen, geldelijke ondersteuningen in behoeftige omstandigheden zijn verleend.

Wij meenen de aandacht onzer lezers, vooral van hen die belangstellen in den *Landbouw*, te mogen vestigen op de sedert eenigen tijd verschijnende *Landhuishoudelijke Courant*. In onderscheiden hoofdartikels heeft de redactie in het afgeloopen kwartaal zich beijverd om den tegenwoordigen toestand van den Landbouw in Nederland te behandelen, en dien in zijne gebreken zoowel als in zijne deugden in het licht te stellen. De Akkerbouw, de Veeteelt en de Boschbouw hebben elk hun beurt, gehad. In een buitengewoon blad is, onder anderen, een zeer lezenswaardig opstel gegeven over vette koeijen en ossen hier te lande, hetgeen door een tweede over vette kalveren gevolgd zal worden. De zoo belangrijke vraag van het onderwijs in den Landbouw, is met vereischte volledigheid behandeld geworden. Van alle werken zonder onderscheid, die er ten aanzien van den Landbouw hier te lande uitkomen, is en wordt voortdurend verslag gegeven, en jaarlijks zal in een uitgebreidt Register ook het hierin vermelde worden opgenomen; zoodat men telkens eene volledige index bezit op alles hoegenaamd wat er in Nederland betrekkelijk den Landbouw is uitgegeven. Onder de rubriek *Berigten* wordt alle nieuws van den dag ten aanzien van onzen Landbouw met de meeste zorg bijeenverzameld. Alle Vergaderingen en Zamenkomsten van Landhuishoudelijke Maatschappijen, en alle Markten die er hier te lande plaats hebben, worden naauwkeurig aangekondigd en de Programma's van alle Tentoonstellingen en Prijsuitschrijvingen medegedeeld. Reeds meer dan 260 verkoopingen van landgoed hier te lande, ter grootte van meer dan eenen bunder, zijn in de Courant geannonceerd geworden, terwijl alle voorname verkoopingen van roerende voorwerpen van landbouw, over het geheele Koningrijk, naauwkeurig worden opgenomen, waardoor dit blad eene groote waarde verkrijgt voor allen die bij koop en verkoop van landgoed en landbouwvoorwerpen belang hebben, en dus voor Verkoopers en Heeren Notarissen in het bijzonder. Hierdoor is de Courant ook uitnemend geschikt tot het plaatsen van Aankondigingen, gelijk het steeds aangroeijend aantal annonces al meer en meer bewijst.

De *Landhuishoudelijke Courant* staat onder de Hoofdredactie van Dr. *J. Wttewaall*, welke door een aantal medehelpers, uit alle oorden van het vaderland wordt bijgestaan. Van haar verschijnt er wekelijks een nommer, terwijl er bij overvloed van stof niet geaarzeld wordt om buitengewone bladen, zonder verhooging van prijs uit te geven. Het *Abonnement* is in het vierieljaar *f* 1,35 en vrachtvrij door het geheele rijk *f* 1,50. Enkele nommers, voor zoover de voorraad strekt, zijn verkrijgbaar voor *f* 0,15. *Aankondigingen* van acht regels en minder, worden geplaatst voor *f* 1,25; elke regel meer voor *f* 0,10, zonder afzonderlijke berekening van zegelregt. — Alle brieven, te plaatsen stukken en aankondigingen, gelieve men in te zenden aan de Redactie, onder couvert van den Uitgever *J. G. Meijer*, Boekhandelaar te *Arnhem*. De bij de redactie niet bekende inzenders, *vrachtvrij*.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 11 Junij.

TARWE tot vorige prijzen met iets meer handel aan Cons.: 128 ℔ O. bonte Pools *f* 330; 129, 130, 132 ℔ N. dito *f* 310, 312, 320; 132, 134 ℔ N. Gelders. *f* 260, 273; 127 ℔ Cubanca *f* 250; 126 ℔ N. bonte Pools. *f* 290.

ROGGE bij gerijven als voren, bij partij iets lager; 117 ℔ Gedroogde *f* 132 en 128 ℔ Anclammer *f* 133 bij gerijven; 116 ℔ Gedroogde *f* 128 bij partij.

GERST prijshoud.: 113 ℔ Jar. Deens. *f* 125; 108 ℔ N. Pommers. *f* 118; 96, 103 ℔ Vriesche Winter *f* 93, 110.

HAVER in één doen: 88 ℔ Jar. Fijne *f* 106.

In BOEKWEIT nog niets gepasseerd.

KOOLZAAD op 9 Vat, dadelijk $66^{1}/_{2}$ P. vl.; in Sept. 61 P. vl.; Nov. $61^{1}/_{2}$ P. vl.

LIJNZAAD één doen: 110, 111 ℔ Koningsb. *f* 220; 105 ℔ dito *f* 235; 108 ℔ Libau *f* 205.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* $41^{1}/_{4}$; Vlieg. *f* $40^{1}/_{4}$; in Sept. $36^{5}/_{8}$; Oct., Nov. en Dec. *f* $36^{3}/_{4}$.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* $28^{1}/_{2}$; Vlieg. *f* $27^{1}/_{2}$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 40.

RAAPKOEKEN *f* 56 à 60. — LIJNKOEKEN *f* 8 à 10.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 12. JUNIJ 1849.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 0,00	tot *f* 9,00.
Het dito dito Rogge	» » 4,90	» » 5,10.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Boekweit	» » 5,00	» » 5,40.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.		» 0,16.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,16.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» 0,25.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,24.
Een Nederl. pond Tarwe-meel		» 0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,16.
Een dito pond Boter		» 0,54.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f* 2,00	tot *f* 2,25.
Het 1000 Eiken Telhout		» 2,70.
Het 1000 Doof Hout		» 2,40.
De kar Spaanders		» 2,85.
De » Struiken		» 2,80.
De 100 Mutsaard		» 3,50

TWEE HONDERD ACHTSTE STAATS-LOTERIJ.

TWEEDE KLASSE.

1e Trekking N°. 10333, *f* 20,000; N°. 12703, *f* 5000; N°. 8262, *f* 2500; N°s. 1291, 17438, 18534, ieder *f* 1000.

2e — N°. 8772, *f* 1250; N°s. 4194, 6259, 17312, 12263, 400, 13721, ieder *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (12 *Junij*) was de fondsnotering: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. 49, $^{1}/_{8}$; 3 pCt. $57^{5}/_{8}$; 4 pCt. $75^{3}/_{4}$, $^{13}/_{16}$; Spanje Ardoins 510 P. st. $11^{11}/_{16}$, $^{3}/_{4}$; 3 pCt. Binnenl. $23^{13}/_{16}$, $^{15}/_{16}$; Portugezen 4 pCt. $28^{1}/_{4}$; Oude Russen $100^{7}/_{8}$, 101; Metall. $2^{1}/_{2}$ pCt. $37^{3}/_{8}$; Mexiko 5 pCt. 25; Peru 4 pCt. $50^{1}/_{8}$, $^{1}/_{4}$; Fr. Oblig. 3 pCt. 48, $^{1}/_{4}$.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.